

پایه :		۴	موضوع :	تاریخ ۴
تاریخ :		۸۸/۵/۲۴	:	۱۰/۳۰

نام کتاب: سیره پیشوایان، از زندگی امام باقر(ع) تا زندگی امام هادی(ع)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

۱. مهم‌ترین خدمت عمر بن عبدالعزیز به اسلام بلکه به انسانیت، ... بود. الف ۳۱۷

أ. از میان برداشتن بدعت سبّ بر امیر المؤمنین (ع) ■

ب. شروع به اصلاحات اجتماعی و مبارزه با فساد از خانه‌ی خود □

ج. بازستاندن اموالی که بنی امیه به زور از مردم گرفته بودند □

د. بازگرداندن فدک به فرزندان فاطمه(س) □

۲. مؤسس مکتب فلسفی بصره و از شاگردان بود. ج ۳۵۲

أ. حسن بصری - امام باقر(ع) □

ج. حسن بصری - امام صادق(ع) ■

ب. واصل بن عطاء - امام باقر(ع) □

د. واصل بن عطاء - امام صادق(ع) □

۳. جمله «من بر دل‌ها و قلوب مردم حکومت می‌کنم و تو بر تن‌ها و بدن‌ها» از کدام امام و خطاب به کدام خلیفه عباسی است؟ ب ۴۳۱

أ. از امام رضا(ع) به مأمون □

ج. از امام کاظم(ع) به مأمون □

ب. از امام کاظم(ع) به هارون ■

د. از امام رضا(ع) به هارون □

۴. بزرگترین کتابخانه دوران عباسی چه نام داشت و بنیانگذار آن که بود؟ ج ۵۰۸

أ. دارالحکمة - منصور دوانیقی □

ج. دار الحکمة - هارون ■

ب. دار الکتاب - هارون □

د. دار الکتاب - مأمون □

تشریحی:

۱. «عبدالله بن عطاء»، که بود و درباره امام باقر(ع) چه می‌گوید؟ ۳۰۸

۱. یکی از شخصیت‌های برجسته و دانشمندان بزرگ عصر امام باقر(ع) بود.

۲. من هرگز دانشمندان اسلام را در هیچ محفل و مجمعی به اندازه محفل محمد بن علی(ع) از نظر علمی حقیر ندیدم. من «حکم بن عتیه» را که

در علم و فقه مشهور آفاق بود، دیدم که در خدمت محمد باقر مانند کودکی در برابر استاد عالیمقام، زانوی ادب بر زمین زده، شیفته و مجذوب

کلام و شخصیت او گردیده بود.

۲. نام دو فرقه از فرقه‌هایی را که در دوران امامت حضرت باقر(ع) فعالیت داشتند بنویسید؛ برخورد حضرت با این فرقه‌ها

چگونه بود؟ ۳۴۵

معتزله، خوارج و مرجئه - امام(ع) طی مناظراتی که با سران این گروه‌ها داشت پایگاه‌های فکری و عقیدتی آنان را درهم می‌کوبید و بی‌پایگی

عقائدشان را با دلائل روشن ثابت می‌کرد.

۳. «هشام بن حکم» که بود و چه خدمات ارزنده‌ای به جهان تشیع کرد؟ به اختصار توضیح دهید. ۳۶۹

دانشمندی برجسته، متکلمی بزرگ و در فن مناظره فوق العاده زبردست بود و از بزرگترین شاگردان مکتب امام صادق و امام کاظم به شمار می‌رفت.

از اصل امامت که از ارکان اساسی اعتقاد شیعه است به شایستگی دفاع کرد و مفهوم سازنده آن را در رهبری جامعه به خوبی تشریح نمود.

۴. شرایط خاص علمی و فرهنگی عصر امام صادق(ع) را به اختصار توضیح دهید. ۳۵۴

عصر امام صادق(ع) عصر جنبش فکری و فرهنگی بود در آن زمان شور و شوق علمی بی سابقه‌ای در جامعه اسلامی به وجود آمده بود و علوم مختلف اسلامی و علوم بشری - مثل طب، نجوم - پدید آمده بود به طوری که هرکس یک متاع فکری داشت به بازار علم عرضه می‌کرد بنا بر این تشنگی علمی عجیبی به وجود آمده بود که لازم بود امام به آن پاسخ گوید.

۵. شهادت زید بن علی چه تأثیری بر امام صادق(ع) داشت؟ به اختصار توضیح دهید. ۴۱۰

پس از شهادت زید چنان غم و غصه امام صادق(ع) را فرا گرفته بود که هرگاه نام کوفه و زید به میان می‌آمد بی اختیار اشک از چشمان حضرت سرازیر می‌شد و با جمله‌هایی جانسوز و تکان دهنده توأم با تکریم و احترام عمیق نسبت به عموی شهید خود و یاران فداکار وی خاطره شهادت او را گرامی می‌داشت.

۶. به نظر جرجی زیدان، دلیل پایداری و دوام حکومت خلفای عباسی در برابر بسیاری از مشکلات چه بود؟ ۴۴۱
برخورداری از رنگ دینی که موجب محبوبیت آنان در نظر مردم عوام می‌شد.

۷. وضعیت امام رضا(ع) در دوران حکومت امین عباسی چگونه بوده است؟ به اختصار توضیح دهید. ۴۷۲
در این دوران، دستگاه خلافت بنی عباس گرفتار اختلاف داخلی و مناقشات امین و مأمون و خلع مأمون از ولایتعهدی و واگذاری آن به فرزندش بود بنا بر این حکومت فرصتی برای آزار علویان و امام رضا(ع) نیافت و دوران آزادی نسبی امام بود.

۸. ترجمه آثار علمی غیر عربی به عربی در عصر خلافت هارون و مأمون، چه نگرانی‌هایی در پی داشت؟ ۵۰۹
همه مترجمان در کار خود حسن نیت نداشتند و گروهی سعی داشتند از بازار داغ انتقال علوم بیگانه به محیط اسلام فرصتی برای نشر عقاید فاسد خود به دست آورند و درست به همین علت عقاید خرافی، انحرافی و غیر اسلامی در لابلاي این کتب به محیط اسلام راه یافت.

۹. امام جواد(ع) از چه طریقی ارتباط خود را با شیعیان حفظ می‌کرد و چگونه مانع از تجزیه نیروهای شیعه می‌شد؟ ۵۵۹
امام از طریق نصب وکلا و نمایندگان ارتباط خود را با شیعیان حفظ می‌کرد، در سراسر قلمرو حکومت خلیفه عباسی، کارگزارانی را اعزام می‌کرد و با فعالیت گسترده آنان از تجزیه نیروهای شیعی جلوگیری می‌کرد.